II

(Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění není povinné)

ROZHODNUTÍ

KOMISE

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 20. listopadu 2007

o státní podpoře č. C 36/A/06 (ex NN 38/06), kterou Itálie poskytla ve prospěch Společností ThyssenKrupp, Cementir a Nuova Terni Industrie Chimiche

(oznámeno pod číslem K(2007) 5400)

(Pouze italské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2008/408/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 88 odst. 2 pododstavce 1 této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními [1] a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

I. **POSTUP**

(1) V rámci věci C 13/06 (ex-N 587/05 – Preferenční sazba za elektrickou energii pro odvětví s vysokou spotřebou energie na Sardinii) se Komise dozvěděla o prodloužení dvou opatření přiznávajících zvýhodněnou sazbu za elektrickou energii. Prodloužení bylo uděleno na základě paragrafu 11 odst. 1 vyhlášky (*decreto-legge*) č. 35/2005, která byla přeměněna na zákon č. 80 ze dne 14. května 2005 (dále jen „zákon č. 80/2005“) a byla provedena bez předchozího oznámení Komisi. Příjemci jsou výrobce hliníku Alcoa a tři nástupnické společnosti podniku Società Terni: Terni Acciai Speciali, Nuova Terni Industrie Chimiche a Cementir (dále jen „společnosti ex-Terni“).

(2) Dopisem ze dne 23. prosince 2005 si Komise vyžádala informace od italských orgánů, které odpověděly dopisem ze dne 24. února 2006. Dopisy ze dne 2. března 2006 a 27. dubna 2006 poskytly italské orgány doplňkové informace.

(3) Dopisem ze dne 19. července 2006 Komise Itálii informovala, že se s ohledem na oba režimy rozhodla zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES (věc C 36/06).

(4) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* [2]. Komise zúčastněné strany vyzvala, aby předložily připomínky týkající se daných opatření.

(5) Itálie podala své připomínky dopisem ze dne 25. října 2006. Další informace byly poskytnuty dopisy ze dne 9. listopadu 2006 a 7. prosince 2006.

(6) Komise obdržela připomínky zúčastněných stran a předala tyto připomínky italským orgánům, které měly možnost se k nim vyjádřit. Připomínky Itálie byly obdrženy v dopise ze dne 22. prosince 2006.

[1] Úř. věst. C 214, 6.9.2006, s. 5.

[2] Viz poznámka pod čarou 1.

(7) Dopisem ze dne 20. února 2007 si Komise vyžádala další informace, které italské orgány poskytly dopisy ze dne 16. dubna 2007, 10. května 2007 a 14. května 2007.

(8) Dne 18. září 2007 byla věc rozdělena na část A, která se zabývá třemi společnostmi vzniklými z rozdělení společnosti Società Terni (společnosti ex-Terni), a část B, která se týká společnosti Alcoa. Toto rozhodnutí se týká výhradně prodloužení zvýhodněné sazby pro společnosti ex-Terni.

(9) Výměna korespondence, která se týká společnosti Alcoa, není v tomto rozhodnutí uvedena.

II. PODROBNÝ POPIS OPATŘENÍ

(10) Paragraf 11 odst. 1 zákona č. 80/2005 stanoví prodloužení doby platnosti dvou opatření, která přiznávají snížení obecné sazby za dodávky elektrické energie. Příjemci těchto dvou opatření, která se liší svou povahou a budou projednána samostatně, jsou výrobce hliníku společnost Alcoa na straně jedné a tři společnosti ex-Terni na straně druhé.

Původní opatření a jeho první prodloužení

(11) Itálie zestátnila odvětví elektrické energie zákonem č. 1643 ze dne 6. prosince 1962 (dále jen „zákon o zestátnění“). Zákon stanovil převod stávajících italských elektráren na nově založenou státní společnost ENEL, která měla mít monopolní postavení v oblasti výroby, distribuce a dodávek elektrické energie.

(12) V době zestátnění byla společnost Terni společností ve vlastnictví státu, která působila ve výrobě oceli, chemických látek a cementu. Stát nad společností vykonával účinnou kontrolu prostřednictvím většinového podílu na jejím kapitálu, který držel veřejnoprávní holding IRI a státem vlastněná skupina Finsider. Společnost Terni rovněž vlastnila a provozovala vodní elektrárnu. Většina vyráběné elektrické energie byla použita pro výrobní procesy společnosti.

(13) Zákon o zestátnění stanovil, že obecně se na společnosti, které vyrábějí elektrickou energii především pro vlastní spotřebu (*samovýrobci*), zestátnění nevztahuje a tyto společnosti si mohly svá aktiva sloužící k výrobě elektrické energie ponechat ([3]). Aktiva společnosti Terni týkající se elektrické energie byla navzdory postavení společnosti jako samovýrobce zestátněna s ohledem na strategický charakter umístění na území Itálie. Převod na společnost ENEL byl stanoven v paragrafu 4 odst. 5 čtvrté odrážce zákona o zestátnění.

([3]) Paragraf 4 odst. 6 první odrážka písm. a) a b) zákona č. 1643/62.

(14) Prezidentským výnosem č. 1165/63 Itálie poskytla společnosti náhradu za převod jejich aktiv týkajících se výroby elektrické energie. Náhrada měla podobu zvýhodněné sazby za elektrickou energii, která měla platit od roku 1963 do roku 1992.

(15) V roce 1964 se společnost Terni rozdělila na tři společnosti: výrobce oceli Terni Acciai Speciali, výrobce chemických látek Nuova Terni Industrie Chimiche a výrobce cementu Cementir. Tyto podniky byly později privatizovány a převzaty společnostmi ThyssenKrupp, Norsk Hydro a Caltagirone.

(16) Jak je uvedeno v bodě (1), toto rozhodnutí se na tyto nástupnické podniky bude odkazovat společně jako na „*společnosti ex-Terni*“, zatímco původní společnost bude nazývána „*Società Terni*“. Sazba platná nejprve pro společnost Società Terni a později pro oprávněné subjekty se bude nazývat „*sazba Terni*“.

(17) Zvýhodněná sazba se pro tři společnosti Terni uplatňovala i nadále za stejných podmínek. Hlavním příjemcem (s ohledem na množství dotované elektrické energie, a to v absolutním vyjádření i v poměru k celkové spotřebě elektrické energie ve společnosti) je společnost ThyssenKrupp.

(18) Doba trvání zvláštní sazby se časově shodovala s obecnou dobou platnosti koncesí pro vodní elektrárny ([4]) v Itálii, která měla skončit v roce 1992. Koncese pro vodní elektrárnu společnosti Società Terni byla výjimečně udělena na dobu 60 let (v porovnání s obvyklými 30 roky) a měla skončit na konci 80. let minulého století.

(19) V roce 1991 Itálie prodloužila platnost stávajících koncesí pro vodní elektrárny do roku 2001 zákonem č. 9 ze dne 9. ledna 1991 „Prováděcí předpisy pro nový národní energetický plán: institucionální aspekty, vodní elektrárny a sítě, uhlovodíky a geotermální energie, samovýroba a daňová ustanovení“ (dále jen „zákon č. 9/1991“). Na základě paragrafu 20 odst. 4 zákona č. 9/1991 Itálie prodloužila do roku 2001 rovněž zvýhodněnou sazbu pro společnosti ex-Terni. Během následujících 6 let (2002–2007) se mělo množství dotované elektrické energie dodávané společnostem ex-Terni postupně snižovat (vyřazování), takže do konce roku 2007 by byla výhoda v podobě zvýhodněné sazby odstraněna.

([4]) Společnosti, které k výrobě elektrické energie využívají veřejné vodní zdroje, provozují svou činnost na základě koncese *concessione di derivazione idroelettrica*, která je dočasná, její doba platnosti (v Itálii obvykle 30 let) je dostatečně dlouhá, aby společnostem umožnila amortizovat investiční náklady. Když platnost koncesí skončí, měly by být uděleny znovu na základě průhledného výběrového řízení.

(20) Zákon č. 9/1991 obsahoval různá ustanovení a některá z nich zahrnovala státní podporu. Zákon č. 9/1991 byl oznámen Komisi spolu se zákonem č. 10/1991 „Prováděcí předpisy pro národní energetický plán s ohledem na energetickou účinnost, úspory energie a rozvoj obnovitelných zdrojů energie“. V roce 1991 Komise prohlásila podporu obsaženou v obou zákonech za slučitelnou podle pravidel státní podpory ([5]).

Struktura sazby Terni

(21) Podmínky zvýhodněné sazby pro společnost Società Terni byly stanoveny v paragrafech 6, 7 a 8 prezidentského výnosu č. 1165/63 „Převod aktiv používaných společností Terni – società per l'Industria e l'Elettricità S.p.A. k činnostem uvedeným v § 1 odst. 1 zákona č. 1643 ze dne 6. prosince 1962 na Ente Nazionale per l'Energia Elettrica provedený“ (dále jen „prezidentský výnos č. 1165/1963“). V prezidentském výnosu č. 1165/1963 bylo stanoveno, že společnost ENEL bude společnosti Società Terni dodávat pevně stanovené množství elektrické energie (1 025 000 MWh ročně), což se rovnalo spotřebě elektrické energie ve společnosti v roce 1961, a dodatečné množství (595 000 MWh ročně), které odpovídalo její očekávané dodatečné spotřebě vyplývající z realizovaných investic, které v roce 1962 ještě nebyly dokončeny.

(22) Zvýhodněná cena byla stanovena porovnáním dvou alternativních metod a použitím metody, která byla pro společnost příznivější.

a) Alternativní metoda č. 1 byla založena na průměrné ceně elektrické energie hrazené výrobními pobočkami společnosti Società Terni pobočce společnosti vyrábějící elektrickou energii (což odpovídalo výrobním nákladům vodní elektrárny ve vlastnictví společnosti Terni).

b) Alternativní metoda č. 2 byla svázána s referenční cenou společnosti ENEL pro odběratele se stejným profilem (samovýrobce) jako společnost Società Terni.

(23) V praxi se první metoda používala až do roku 2000, poté změny italské struktury sazeb kvůli liberalizaci trhu s elektrickou energií zapříčinily, že bylo nutné přejít na druhou metodu.

(24) V roce 1997 začala revize struktury sazeb se zavedením strukturované sazby skládající se ze dvou částí: části A představující fixní a režijní náklady a části B odrážející variabilní náklady. Ode dne 1. ledna 2000 byla sazba Terni udělena v podobě kompenzační složky (*componente compensativa*) vypočtené jako součet všech složek sazby, jež společnost Terni jako (virtuální) samovýrobce nemusela platit (celá část B a zlomek části A). Tato metoda odpovídá druhé alternativní metodě popsané v prezidentském výnosu č. 1165/1963.

(25) Postupné snižování množství elektrické energie dodávané společnostem ex-Terni za zvýhodněnou cenu během období vyřazování (2002–2007) je uvedeno v tabulce:

Rok	GWh	MW
2001	1 620	270
2002	1 389	231
2003	1 157	193
2004	926	154
2005	694	116
2006	463	77
2007	231	39

Druhé prodloužení sazby

(26) Podle paragrafu 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 Itálie rozhodla o přerušení vyřazování a opětovném prodloužení sazby Terni až do roku 2010. Podle paragrafu 11 odst. 13 zákona bylo toto opatření použitelné ode dne 1. ledna 2005. Krátce poté byly koncese pro vodní elektrárny prodlouženy až do roku 2020 ([6]).

(27) Druhé prodloužení sazby je opatřením, s ohledem na něž Komise zahájila formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy a jehož se týká toto rozhodnutí.

(28) Zákon č. 80/2005 stanoví, že až do roku 2010 budou společnosti ex-Terni využívat stejného zacházení, jakého se jim dostávalo do dne 31. prosince 2004, pokud jde o dodávané množství (celkem 926 GWh pro tři společnosti ex-Terni) a ceny (1,32 eurocentu/kWh). Množství dodávané elektrické energie je v současnosti rozděleno takto: ThyssenKrupp 86 %, Nuova Terni Industrie Chimiche 10 % a Cementir 4 %.

(29) Zákon č. 80/2005 podle výkladu a provedení AEEG (agentura pro elektrickou energii a plyn) zavedl rovněž mechanismus indexace, podle něhož by se měla ode dne 1. ledna 2006 zvýhodněná sazba každý rok zvyšovat v souladu s růstem cen zaznamenaným na evropských energetických burzách v Amsterdamu a Frankfurtu až do maximální výše 4 %.

([5]) Státní podpora NN 52/1991, dopis SG (91) D/15502.

([6]) Paragraf 1 odst. 285 zákona č. 266/2005.

Mechanismus financování

(30) Zvýhodněná sazba Terni byla zpočátku spravována a hrazena státní společností ENEL, která měla monopolní postavení v oblasti výroby, přenosu, dovozu, distribuce a dodávek elektrické energie v Itálii.

(31) V roce 2002 byla s ohledem na skutečnost, že trh s elektrickou energií byl postupně liberalizován a společnost ENEL již neměla monopolní postavení, finanční zátěž plynoucí z režimů zvýhodněných sazeb převedena ze společnosti ENEL na všechny uživatele elektrické energie ([7]). Kompenzační složky pro společnosti ex-Terni byly placeny předem distributory elektrické energie, jimž byly posléze výdaje uhrazeny subjektem ve vlastnictví státu *Cassa Conguaglio per il Settore Elettrico* (vyrovnávací pokladna pro energetické odvětví, dále jen „*Cassa Conguaglio*“) pomocí parafiskálního poplatku vybíraného prostřednictvím složky A4 sazby za elektrickou energii, což je jedna z nákladových položek, které se objevují na účtu za elektrickou energii.

(32) V roce 2004 AEEG rozhodla, že administrativní správu režimu zvláštních sazeb převede zcela na *Cassa Conguaglio* ([8]). Od září 2004 platí společnosti ex-Terni tržní cenu za elektrickou energii, kterou nakupují (na liberalizovaném trhu), a od *Cassa Conguaglio* dostávají náhradu odpovídající rozdílu mezi zaplacenou cenou a zvýhodněnou cenou, na niž mají nárok (kompenzační složka) s odečtením poplatků za dopravu, měření a prodej. Náklady jsou hrazeny odběrateli elektrické energie v Itálii pomocí parafiskálního poplatku uvedeného v bodě (31).

Záruka uložená AEEG

(33) Poté, co Komise zahájila formální vyšetřovací řízení, agentura AEEG rozhodnutím č. 190/06 podmínila platby podle zákona č. 80/2005 poskytnutím záruky společnostmi ex-Terni ke krytí rizika navrácení podpory.

(34) V témže rozhodnutí AEEG předpokládala jako alternativní opatření možnost vyplatit v roce 2006 jako zálohu částky podpory, které by byly splatné do konce doby platnosti předchozího opatření (2007) na základě zákona č. 9/1991. U těchto částek AEEG záruku nepožadovala. Tuto možnost společnosti ex-Terni přijaly a AEEG provedla.

([7]) Rozhodnutí AEEG č. 228/01.
([8]) Rozhodnutí AEEG č. 148/04.

(35) S výjimkou zálohových plateb uvedených v bodě (34) se na všechny ostatní platby uskutečněné *Cassa Conguaglio* pro společnosti podle zákona č. 80/2005 vztahuje záruka.

III. **ROZHODNUTÍ O ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ PODLE ČL. 88 ODST. 2 SMLOUVY O ES**

(36) Rozhodnutí Komise o zahájení formálního vyšetřovacího řízení bylo založeno na důvodech popsaných v bodech (37) až (41).

(37) Komise vyjádřila pochybnosti, zda by zvýhodněnou sazbu bylo možno považovat za vyrovnávací opatření, jelikož společnost Società Terni byla v době zestátnění podnikem ve veřejném vlastnictví. Vzhledem k tomu, že stát nemůže vyvlastnit sám sebe, Komise měla pochybnosti, zda by bylo možno vykládat převod aktiv společnosti Società Terni na společnost ENEL jako vyvlastnění, které společnost Società Terni opravňuje k náhradě, a vyslovila hypotézu, že takovýto převod by bylo možno ve skutečnosti pokládat za pouhou restrukturalizaci vlastních aktiv státu.

(38) Komise zastávala názor, že i kdyby bylo nutno připustit domněnku o kompenzační povaze opatření, nadále přetrvávají pochybnosti, co se týká přiměřenosti této náhrady s ohledem na finanční škodu, kterou společnost Società Terni utrpěla. Komise zejména vyjádřila pochybnosti, zda by náhrada mohla být odůvodněná ještě po 44 letech.

(39) Komise zdůraznila to, že se zdá, že se povaha sazby změnila, když společnost ENEL přestala režim spravovat a nést finanční zátěž s tím spojenou.

(40) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení se opíralo rovněž o rozhodnutí 396/1983/ESUO: rozhodnutí Komise ze dne 29. června 1983 o státní podpoře, kterou italská vláda hodlá poskytnout některým výrobcům oceli ([9]), které vylučovalo, aby takováto podpora byla udělena společnosti Società Terni, a rozsudek Soudního dvora ve věci C 99/92 ([10]), v němž Soudní dvůr potvrdil výše uvedené rozhodnutí ESUO, jelikož bylo prokázáno, že sazba ve prospěch společnosti Terni představuje státní podporu.

([9]) Úř. věst. L 227, 19.8.1983, s. 24.
([10]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. února 1994 – žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci *Terni SpA a Italsider v. Cassa Conguaglio per il settore elettrico*, Sbírka rozhodnutí 1994 Strana I-00541.

(41) Rozhodnutí o zahájení řízení rovněž zdůraznovalo skutečnost, že společnost ThyssenKrupp dosud nevrátila státní podporu, která byla prohlášena za neslučitelnou ([11]), a proto podle rozsudku ve věci *Deggendorf* ([12]) nemohla obdržet žádnou další státní podporu.

IV. **PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN**

Připomínky společností ex-Terni

(42) Většina připomínek podaných společnostmi ex-Terni k fungování společnosti Società Terni jako *ente pubblico economico* (veřejný hospodářský subjekt), povaze operace vedoucí k převodu aktiv společnosti, kompenzační povaze sazby, výkladu rozhodnutí ESUO a rozsudku ESD, jakož i k úloze *Cassa Conguaglio* je velkou měrou shodných s připomínkami Itálie, které jsou shrnuty v bodech (52) až (69). V bodech (43) až (51) budou proto uvedeny pouze hlavní myšlenky připomínek společností ex-Terni a případné dodatečné prvky, které byly předloženy.

Kompenzační povaha

(43) Podle společností ex-Terni je sazba legitimní náhradou, na niž měla společnost Società Terni nárok po vyvlastnění jejích aktiv, nelze ji proto považovat za státní podporu.

Přiměřenost náhrady

(44) Co se týká přiměřenosti náhrady, společnosti ex-Terni opakují historii vzniku sazby a zdůrazňují to, že všechna prodloužení sazby Terni po roce 1991 byla doprovázena obecným prodloužením koncesí pro vodní elektrárny ostatních výrobců, je proto v souladu se zásadou, že by nemělo docházet k diskriminaci mezi Terni a ostatními samovýrobci, kteří nebyli vyvlastněni, a kteří proto mohli elektrickou energii nadále vyrábět a spotřebovávat s velmi nízkými náklady.

(45) Společnosti ex-Terni rovněž zdůrazňují, že finanční částky obdržené formou nižších sazeb za elektrickou energii nikdy nepřekročily rozdíl mezi náklady na pořízení energie na trhu a náklady na vlastní vyrobenou elektrickou energii.

Vliv na obchod

(46) Společnosti ex-Terni uvádějí, že opatření nemá žádný vliv na obchod mezi členskými státy, a to z důvodů, které jsou shrnuty níže.

a) Cementir: Ve svém výrobním závodě ve Spoleto (závod, který využívá zvýhodněné sazby) společnost Cementir vyrábí a uvádí na trh především cement, který se používá ve stavebnictví. Cement lze obtížně nahradit jinými stavebními materiály. Jelikož není hospodárné dopravovat jej na velké vzdálenosti, zeměpisný trh pro cement je regionální, nebo zahrnuje několik oblastí. Dovozy cementu do Itálie jsou zanedbatelné, jelikož na ně připadá pouze 5 % celkové poptávky v Itálii, a společnost Cementir uvádí veškerou výrobu svého výrobního závodu ve Spoleto na trh ve střední Itálii.

b) Nuova Terni Industrie Chimiche: Výrobní závod, který využívá zvýhodněné sazby, vyrábí čpavek a kyselinu dusičnou. Čpavek lze hospodárně přepravovat pouze po moři a za předpokladu, že přístavy jsou pro jeho skladování náležitě vybaveny. Ve střední Itálii žádná takováto skladovací zařízení neexistují. Totéž platí pro kyselinu dusičnou. Proto společnosti ex-Terni tvrdí, že zeměpisný trh je nanejvýš vnitrostátní. Vnitrostátní poptávka je plně uspokojena domácí výrobou, neexistují proto žádné obchodní toky mezi členskými státy.

c) ThyssenKrupp: Společnosti Terni tvrdí, že trh pro distribuci (nikoli výrobu nebo prodej) ocelářských výrobků je vnitrostátní. Výrobní závod společnosti ThyssenKrupp v Terni uvádí pouze 6 % své produkce na trh v Evropské unii.

Oprávněná očekávání

(47) Společnosti ex-Terni uplatňují oprávněná očekávání ze dvou důvodů:

a) Za prvé, italské orgány v dopise pro AEEG výslovně potvrdily, že sazba má kompenzační povahu a že prodloužení stávajícího režimu sazeb nepodléhá předchozímu oznámení Komisi podle pravidel státní podpory ([13]).

b) Za druhé, Komise opatření nezpochybnila, a to ani při prvním prodloužení zákonem č. 9/1991 (prodloužení schváleno v rámci případu NN 52/1991), ani při předložení informací o druhém prodloužení v rámci jiného řízení týkajícího se státní podpory (C 13/06).

([11]) Rozhodnutí Komise SEK/1999/687 ze dne 11. května 1999 ve věci C-49/98, opatření ve prospěch zaměstnanosti, paragrafy 15 a 26 zákona č. 196/97, Úř. věst. L 42, 15.2.2000, s. 1–18.

([12]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. května 1997, věc C-355/95, *Deggendorf v. Komise*, Sbírka rozhodnutí 1997 Strana I-02549.

([13]) Sdělení ministerstva výrobních aktivit pro AEEG ze dne 16.12.2005.

Schválení státní podpory v případě druhého prodloužení

(48) Společnosti ex-Terni dále uvádějí, že když byl Komisi oznámen paragraf 11 odst. 12 zákona č. 80/2005 (zavádějící zvýhodněnou sazbu za elektrickou energii pro společnosti s vysokou spotřebou energie na Sardinii, věc C 13/06), italské orgány předložily informace a objasnění rovněž ohledně sazby Terni, takže oznámení bylo možno považovat za úplné ve smyslu čl. 4 odst. 5 nařízení (ES) č. 659/1999 ([14]). Komise neučinila rozhodnutí ve lhůtě dvou měsíců, proto i kdyby měla být sazba pokládána za státní podporu, *quod non*, měla by se považovat za schválenou na základě čl. 4 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ([15]) ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES.

(49) Společnosti ex-Terni zdůrazňují, že jejich dobrou víru opodstatňuje skutečnost, že v případě pochybností o slučitelnosti sazby by společnost ThyssenKrupp jistě nezahájila rozsáhlé investice v oblasti Terni.

Obdržené částky

(50) Společnosti ex-Terni poukazují na skutečnost, že v případě neexistence zákona č. 80/2005 by měly až do dne 31. prosince 2007 prospěch ze zvýhodněné sazby na základě paragrafu 20 odst. 4 zákona č. 9/1991 (schváleného Komisí). AEEG povolila *Cassa Conguaglio* vyplatit v roce 2006 (jako zálohové platby) pouze částky, které by byly splatné v roce 2007 ([16]). Proto by se částky obdržené do dne 31. prosince 2006 měly považovat za povolené. Podle dotčených společností nebyla ustanovení zákona č. 80/2005 s ohledem na tyto částky fakticky provedena.

Judikatura ve věci Deggendorf

(51) Co se týká judikatury ve věci *Deggendorf*, společnost ThyssenKrupp potvrzuje, že je v zásadě ochotna podporu vrátit s výhradou dohody, jíž bude dosaženo ohledně částky, která má být navrácena.

V. **PŘIPOMÍNKY ITALSKÝCH ORGÁNŮ**

Vyvlastnění aktiv společnosti Terni a její nárok na náhradu

(52) Itálie uvádí, že výrobní aktiva společnosti Terni byla zestátněna jako výjimka z obecného pravidla stanoveného v zákoně o zestátnění, podle něhož by se na samovýrobce nemělo vyvlastnění vztahovat. Zákon o zestátnění z roku 1962 byl založen na článku 43 italské ústavy, podle něhož mohou být určité podniky, které poskytují služby základního veřejného zájmu nebo v odvětví energetiky, převedeny na stát formou vyvlastnění za předpokladu, že je poskytnuta náhrada.

(53) Co se týká pochybností Komise ohledně možnosti vyvlastnění aktiv patřících státní společnosti, Itálie uvádí, že článek 42 ani článek 43 ústavy neomezují pojem vyvlastnění na majetek v soukromém vlastnictví. Vyvlastnění pobočky pro výrobu elektrické energie společnosti Terni bylo podle Itálie dané právními předpisy, jelikož společnost Terni byla spravována subjektem *ente pubblico economico*, který byl na rozdíl od *ente pubblico* povinen fungovat podle tržních zásad. Zákon o zestátnění nestanovil žádnou náhradu pro podniky spravované veřejnými subjekty v užším slova smyslu, ohledně Terni však byla učiněna výjimka vzhledem k jejímu odlišnému postavení a způsobu fungování.

(54) Pokud jde o vlastnickou strukturu společnosti Terni, Itálie zdůrazňuje, že tato společnost byla akciovou společností (*società per azioni*), v níž měl stát většinový podíl, vlastní kapitál však vlastnil rovněž vysoký počet soukromých investorů. Itálie předložila dokumentaci, která prokazovala, že kapitál společnosti Terni byl částečně rovněž v soukromých rukou a že společnost byla kotována na burze cenných papírů.

(55) Podle názoru italských orgánů by zbavení společnosti Terni stejného práva na přiměřenou náhradu, na niž by měla nárok soukromá společnost, představovalo porušení zásady nedotknutelnosti úpravy vlastnictví zakotvené v článku 295 Smlouvy o ES.

(56) Itálie cituje řadu rozsudků *Corte di Cassazione* a *Consiglio di Stato*, v nichž tyto soudy potvrdily, že logikou sazby pro společnost Terni bylo postavit tuto společnost na roveň samovýrobcům elektrické energie z obnovitelných zdrojů energie, proto by sazbu nebylo možno zvýšit prostřednictvím příplatků, které by se na samovýrobce nevztahovaly.

(57) Pokud jde o ostatní výrobce elektrické energie, kteří byli rovněž vyvlastněni, Itálie uvádí, že s výjimkou společnosti Terni byli všichni vyvlastnění výrobci podniky, které byly výhradně nebo především činné ve výrobě, dovozu nebo dodávkách elektrické energie. Obecně náhrada vyplacená státem odrážela tržní hodnotu aktiv, která byla vypočtena různými způsoby podle druhu společnosti. Jako referenční hodnota byla použita čistá účetní hodnota aktiv, byla však upravena na základě jiných činitelů, které Itálie blíže neupřesnila. U výrobců energie ve vodních elektrárnách z připomínek Itálie vyplývá, že při výpočtu výše náhrady hrála úlohu zbývající doba platnosti koncesí.

([14]) Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.
([15]) Viz poznámka pod čarou 14.
([16]) Rozhodnutí AEEG č. 190/2006.

Povaha sazby Terni nepředstavující podporu a její povolení podle pravidel státní podpory

(58) Itálie uvádí, že původní opatření týkající se sazby (které představovalo legitimní náhradu společnosti Terni za vyvlastnění jejích aktiv) a další prodloužení jeho platnosti nepředstavují státní podporu. K doložení tohoto tvrzení Itálie cituje řadu rozsudků Evropského soudního dvora, které se týkají povahy některých forem náhrad vyplacených podnikům, které nepředstavují podporu ([17]), zejména náhrady škody a služby obecného hospodářského zájmu.

(59) Co se týká povolení státní podpory v případě sazby Terni, Itálie zdůrazňuje, že zákon č. 9/1991, který stanoví první prodloužení sazby, byl Komisi řádně oznámen a Komisí schválen. Následná prodloužení doby platnosti sazby, která doprovázejí prodloužení koncesí pro vodní elektrárny ve prospěch výrobců elektrické energie, sledují stejnou logiku, jež nebyla Komisí nikdy zpochybněna. Proto by podle názoru Itálie měla být sazba Terni považována za stávající opatření, které nepředstavuje podporu.

(60) Itálie uvádí, že tudíž vždy jednala v dobré víře. Sporné prodloužení opatření týkajícího se sazby pro společnost Terni neoznámila podle čl. 88 odst. 3, jelikož podle jejího názoru nepředstavovalo státní podporu. Itálie zdůrazňuje, že Komise byla o existenci tohoto opatření informována (zpráva z listopadu 2005 a dopis z února 2006).

(61) Co se týká politických důvodů druhého prodloužení, Itálie tvrdí, že sazba je nezbytná k zajištění rovných podmínek mezi společnostmi s vysokou spotřebou energie působícími v Itálii a jejich konkurenty v EU ([18]), kteří rovněž využívají snížených cen energie (na základě sazby nebo smlouvy), až do dokončení probíhajících infrastrukturních projektů v oblasti výroby a přenosu elektrické energie. Pokud by byla sazba zrušena, dotyčné společnosti by přesunuly své činnosti mimo EU. To by nevyhnutelně vedlo k průmyslové krizi a ztrátám velkého počtu pracovních míst v postižených oblastech. Proto by se podle názoru Itálie prodloužení sazby mělo považovat za přechodné řešení. Itálie cituje závěry *skupiny na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost, energetiku a životní prostředí* ([19]), z nichž vyplývá jako dlouhodobé řešení zlepšení propojení a infrastruktury a jako střednědobé řešení dlouhodobé smlouvy o dodávkách a partnerství mezi odběrateli a dodavateli/výrobci energie.

Neexistence nadměrné náhrady

(62) Pokud jde o neexistenci nadměrné náhrady, Itálie přednesla tyto připomínky. Pokud by si společnost Terni ponechala svá aktiva pro výrobu energie, byla by schopna prodávat část své energie třetím stranám, tedy dosáhnout dodatečných zisků. Škoda, kterou společnost Terni utrpěla, byla spojena s prudkým zvýšením cen elektrické energie v průběhu let. Dosud nedokončený proces liberalizace energetických trhů nepřinesl výsledky v podobě konkurenceschopných cen elektrické energie, proto je nutné poskytovat společnostem ex-Terni náhradu i nadále. Společnosti ex-Terni v současnosti platí cenu (mezi 40 a 72 EUR/MWh), která je velkou měrou v souladu s cenami elektrické energie hrazenými společnostmi v EU s rovnocenným profilem spotřeby. Pokud by si společnost Terni ponechala svá aktiva, platila by mezi 5 a 7 EUR za MWh vlastní vyrobené elektrické energie. Itálie proto vyvozuje závěr, že sazba nezahrnuje žádnou nadměrnou náhradu.

(63) Itálie poskytla „studii“, kterou provedl soukromý poradce *Energy Advisor S.r.l.* pro společnosti ex-Terni. Cílem studie, kterou by bylo možno lépe popsat jako jednoduchý „výpočet“, jelikož se skládá z jedné tabulky s několika stranami metodických vysvětlivek, je výpočet hodnoty aktiv pro výrobu elektrické energie a porovnání tohoto údaje s kumulativní výhodou v podobě zvýhodněné sazby, kterou měly společnosti ex-Terni. Studie bere v úvahu účetní hodnotu aktiv týkajících se elektrické energie a aktualizuje ji pro rok 2006 o inflaci. Studie poté vypočítává čistou výhodu v podobě sazby pro ex-Terni. Pro období 1963–1999 studie posuzuje rozdíl mezi ročními náklady na elektrickou energii u srovnatelného odběratele (alternativa 2) a skutečnými ročními náklady společností ex-Terni na základě „vlastních výrobních nákladů“ (alternativa 1). Pro účely tohoto výpočtu je srovnatelným odběratelem samovýrobce elektrické energie (osvobozený mimo jiné od placení *sovrapprezzo termico*). Pro období 2000–2006 je výhoda v podobě zvýhodněné sazby vypočtena jako rozdíl mezi ročními náklady, které by společnosti ex-Terni vznikly, pokud by byla sazba vypočtena na základě jejích vlastních výrobních nákladů (alternativa 1 – po reformě sazby již nepřichází v úvahu) a skutečnými náklady, které vznikly na základě metody „srovnatelného odběratele“ (alternativa 2). Výsledky studie jsou uvedeny níže:

a) Aktualizovaná hodnota (2006) aktiv společnosti Terni: 1 687 745 045,19 EUR

([17]) Viz zejména tyto rozsudky Soudního dvora: Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. února 1985 ve věci *A.D.B.H.U.*, věc C-240/83, Sbírka rozhodnutí 1985 Strana 00531; ze dne 27. září 1988 ve spojených věcech C-106-120/87, Sbírka rozhodnutí 1988 Strana 05515; ze dne 24. července 2003 ve věci *Altmark*, věc C-280/00, Sbírka rozhodnutí 2003 Strana I-07747; ze dne 22. listopadu 2001 ve věci *Ferring*, věc C-53/00, Sbírka rozhodnutí 2001 Strana I-09067.

([18]) Zejména ve Francii, Německu, Španělsku, Řecku a Finsku; Itálie uvedla popis údajných režimů, které v těchto zemích platí ve prospěch energeticky náročných odvětví.

([19]) První zpráva skupiny na vysoké úrovni („Contributing to an integrated approach on competitiveness, energy and the environment policies – functioning of the energy market, access to energy, energy efficiency and the EU Emission Trading Scheme“) ze dne 2. června 2006.

b) Výhoda v podobě sazby (rovněž aktualizovaná pro rok 2006): 1 400 895 446,90 EUR

(64) Studie proto tvrdí, že nedošlo k žádné nadměrné náhradě ztrát společnosti ex-Terni. Rovněž výpočet možné výhody v podobě sazby náležející společnosti Terni do roku 2010 by neukázal existenci nadměrné náhrady.

Nepodstatnost rozhodnutí ESUO a rozsudku ESD s ohledem na Terni

(65) Co se týká rozhodnutí 396/1983/ESUO a rozsudku ESD ve věci C-99/92, Itálie podává níže uvedená skutková upřesnění. Rozhodnutí ESUO se netýká společnosti Cementir ani Nuova Terni, které nikdy nepůsobily v ocelářském odvětví. Rozhodnutí ESUO se týkalo slučitelnosti státní podpory poskytnuté v podobě náhrady složky sazby *sovrapprezzo termico* pro výrobní závod pobočky Terni vyrábějící ocel, který se však nachází v Lovere, nikoli v oblasti Terni. Tuto podporu bylo možno udělit pouze soukromým výrobcům oceli. V rozhodnutí ESUO se uvádí, že jelikož společnost Terni je ve veřejném vlastnictví, výrobní závod v Lovere nemůže podpory využít. Rozhodnutí Soudního dvora o předběžné otázce se týkalo otázky možné diskriminace mezi soukromými a státními výrobci. Toto rozhodnutí potvrdilo rozhodnutí ESUO, že stanovení rozdílných opatření podpory pro soukromé a státní výrobce nepředstavovalo diskriminaci.

(66) Itálie proto uvádí, že rozhodnutí ESUO ani rozsudek Soudního dvora nejsou v daném případě důležité, jelikož se týkají *sovrapprezzo termico* hrazeného výrobním závodem v Lovere, nikoliv zvláštní globální sazby přiznané třem výrobním závodům v oblasti Terni.

Nové investice plánované společností ThyssenKrupp v oblasti Terni

(67) Itálie rovněž zdůrazňuje, že sporné prodloužení sazby stanovené v paragrafu 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 je spojeno s rozsáhlým programem investic, které společnost ThyssenKrupp realizuje v průmyslové oblasti Terni-Narni. Podle tohoto akčního plánu bude v této oblasti vybudována nová kapacita na výrobu elektrické energie. Sazba je proto myšlena jako dočasné řešení, dokud nebude tato výrobní kapacita vybudována, a její zrušení by ohrozilo investice, které se v současnosti již realizují.

Úloha Cassa Conguaglio a využití státních prostředků

(68) Co se týká povahy a úlohy *Cassa Conguaglio*, Itálie tvrdí, že se jedná pouze o technického zprostředkovatele, jehož úloha je omezena na získání a přerozdělení peněžních prostředků. *Cassa Conguaglio* nemá žádný prostor pro manévrování, pokud jde o stanovení sazby, a nemá nad finančními prostředky žádnou kontrolu. Proto podle názoru Itálie a) prostředky, s nimiž *Cassa Conguaglio* nakládá, nepředstavují státní prostředky podle judikatury Soudního dvora ([20]) a b) změny ve správě zvláštních sazeb se zapojením *Cassa Conguaglio* v roce 2004 nemají žádný dopad na kompenzační povahu sazby.

Judikatura ve věci Deggendorf

(69) Pokud jde o judikaturu ve věci Deggendorf, Itálie Komisi informuje, že s ohledem na společnost ThyssenKrupp řeší příkaz navrátit podporu a že společnost složila částku ve výši 865 538 EUR na vázaný účet za účelem konečného navrácení, až bude nalezena dohoda ohledně částky.

VI. **POSOUZENÍ OPATŘENÍ**

(70) Náhrada přiznaná státem za vyvlastnění aktiv se obvykle nepovažuje za státní podporu. Při posouzení tohoto opatření je proto nezbytné zjistit především to, zda převod aktiv v podobě vodní elektrárny společnosti Società Terni na společnost ENEL zakládal povinnost poskytnout náhradu, nebo zda by jej bylo možno vykládat jakou pouhou reorganizaci veřejných aktiv. Zní-li odpověď, že náhrada byla opodstatněná, Komise musí poté určit, do kterého dne a/nebo do jaké výše je možno zvýhodněnou sazbu Terni považovat za přiměřené vyrovnávací opatření.

Hodnocení jako vyvlastnění a nárok na náhradu

(71) V roce 1962, kdy byla na společnost ENEL převedena aktiva v podobě vodní elektrárny, byla společnost Terni ve vlastnictví státu a ovládána *ente pubblico economico*. Podle názoru italských orgánů tyto subjekty musely být spravovány podle tržních zásad. Stát byl ve společnosti Società Terni většinovým akcionářem, část kapitálu však vlastnili rovněž soukromí investoři a společnost byla kotovaná na burze cenných papírů. Zákon o zestátnění nepředpokládal náhradu pro *enti pubblici* v užším slova smyslu, činil tak však s ohledem na *enti pubblici economici* jako společnost Società Terni. To odráží různé zásady, jimiž se řídí fungování těchto subjektů. Ve stejném období byli mimoto vyvlastněni jiní „čistí“ výrobci elektrické energie a rovněž obdrželi náhradu (i když na základě jiných kritérií).

([20]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 2004 ve věci *Pearle a ostatní* (věc C-345/02, Sbírka rozhodnutí 2004 Strana I-07139, a rozsudek Soudního dvora ze dne 13. března 2001 ve věci *Preussen-Elektra*, věc C-379/98, Sbírka rozhodnutí 2001 Strana I-02099.

(72) Komise poznamenává, že by odnětí aktiv společnosti Società Terni bez náhrady poškodilo zájmy společnosti, zejména soukromých akcionářů. Na základě zásady rovnosti zacházení se soukromými a veřejnými podniky a rovněž s ohledem na nutnost chránit ústavní práva soukromých akcionářů společnosti Società Terni na obdržení náhrady se Komise domnívá, že rozhodnutí Itálie zacházet s Terni stejně jako se společností v soukromém vlastnictví ve stejném postavení a poskytnout jí náhradu za vyvlastnění jejích aktiv lze považovat za opodstatněné.

Kompenzační povaha sazby

Původní vyrovnávací opatření

(73) V roce 1962 Itálie rozhodla, že společnost Società Terni nebude odškodněna v pevně stanovené výši na základě tržní hodnoty vyvlastněných aktiv (na rozdíl od případu „čistých" výrobců elektrické energie). Náhrada měla místo toho podobu dodávek pevně stanoveného množství elektrické energie za cenu, kterou by společnost platila, pokud by si svá výrobní aktiva ponechala. Je nutno uvést, že tato metoda dává z hospodářského hlediska smysl: zacházení se společností Società Terni jako s „virtuálním samovýrobcem" elektrické energie mělo výhodu v tom, že se neutralizovalo riziko dodatečné škody, která by mohla společnosti Terni vzniknout v průběhu let například v případě zvýšení cen energie.

(74) Komise může zásadu této metody uznat. Náhrada za vyvlastnění však nemůže spočívat v časově neomezeném opatření, nýbrž musí být jednoznačně a předvídatelně stanovena v době vyvlastnění s výhradou možnosti, aby vyvlastněná společnost zpochybnila navrhovanou částku. Jakmile je kompenzační balíček schválen, nelze jej později znovu otevřít.

(75) V daném případě závisela celková výše náhrady na době trvání sazby. Původní kompenzační balíček nabídnutý italskými orgány předpokládal, že by sazba platila po dobu 30 let, a tudíž skončila v roce 1992. Společnost Società Terni mohla podle zákona o zestátnění tento mechanismus zpochybnit, pokud by jej považovala za nepřiměřený ([21]), rozhodla se však, že tak neučiní.

(76) Komise posuzovala, zda s ohledem na daný mechanismus a dobu trvání je možno považovat původní vyrovnávací opatření za přiměřené.

([21]) Mechanismus zpochybnění částky náhrady byl stanoven v paragrafu 5 odst. 5 zákona o zestátnění.

(77) V Itálii podléhá provozování vodní elektrárny koncesi, jejíž doba platnosti je taková, že společnosti umožňuje odepsat investice. Když doba platnosti koncese skončí, společnost v zásadě ztrácí oprávnění tato aktiva dále využívat. Vzhledem k metodě náhrady pro Terni bylo z hospodářského hlediska smysluplné, aby dodávky elektrické energie za výrobní náklady nepřekročily zbývající dobu platnosti koncese společnosti. Zdá se, že to je skutečně základem původního ustanovení italského zákona, které omezovalo dobu platnosti zvýhodněné sazby do roku 1992. Jelikož vlastní koncese společnosti Terni by vypršela již o několik let dříve, je myslitelné, že italské orgány hodlaly sladit dobu skončení platnosti sazby Terni s obecným skončením platnosti koncesí pro vodní elektrárny v Itálii v roce 1992. Společnosti Società Terni byla mimoto udělena zvlášť dlouhá koncese (60 let namísto 30), a proto v době vyvlastnění již společnost amortizovala své investice 30 let.

(78) Komise se domnívá, že původní kompenzační balíček byl přiměřený a nijak společnost nepenalizoval.

(79) Rozhodující otázkou je, zda lze opakovaná prodloužení tohoto opatření týkajícího se sazby považovat za nedílnou součást náhrady. Komise zastává názor, že tomu tak nemůže být. Když stát vyvlastňuje, stanoví předem buď absolutní částku náhrady, nebo jako v dotyčném případě kompenzační mechanismus. Jakákoli následná revize částek nebo mechanismu nutně mění povahu opatření, které již nelze považovat za vyrovnávací, jelikož se odchyluje od původní dohody. Pokud by se připustil opak, vedlo by to k vyloučení opatření tohoto typu z oblasti působnosti kontroly státních podpor.

(80) Členský stát však může Komisi oznámit svůj záměr poskytnout vyvlastněné společnosti další výhody. Takovéto oznámení Komise přezkoumá z hlediska jeho opodstatněnosti na základě pravidel státní podpory a s přihlédnutím ke zvláštním okolnostem.

„Studie"

(81) Účelem studie uvedené v bodě (63) je prokázat, že náhrada přiznaná společnosti Società Terni a jejím nástupnickým společnostem v průběhu let nepokrývá plně tržní hodnotu vyvlastněných aktiv, proto nedošlo k žádné nadměrné náhradě a příjemci fakticky nikdy neměli žádnou výhodu.

(82) Na úvod by Komise chtěla zdůraznit, že analýza přiměřenosti dohody o náhradě může být provedena pouze předem, tj. v době vyvlastnění. V této souvislosti je nutno zmínit, že mechanismus, který zvolily italské orgány, usiluje o to, zajistit společnosti Società Terni stejné postavení, jako kdyby její vodní elektrárna nebyla vyvlastněna, tím, že jí byl poskytnut přístup k elektřině za režijní cenu po celou dobu platnosti její koncese. Proto lze těžko chápat tvrzení, že podle tohoto opatření společnost Terni mohla získat méně, než na co měla legitimní nárok. Komise mimoto tvrdí, že i kdyby zjištění studie byla opodstatněná (což nebyla, jak je prokázáno v bodech (88) až (92)), tato okolnost by nebyla důležitá pro zjištění, zda sazba zajišťuje příjemcům výhodu.

(83) Je nutno připomenout, že v době vyvlastnění se Itálie mohla rozhodnout, že společnost Terni odškodní vyplacením pevně stanovené finanční částky založené na hodnotě vyvlastněných aktiv. Itálie se však rozhodla pro jinou metodu, která spočívala v tom, že se se společností Società Terni zacházelo jako s virtuálním samovýrobcem. Tato metoda byla z hospodářského hlediska opodstatněná a v tomto referenčním rámci by měla být posouzena existence výhody. Na základě tohoto přístupu je nutno vyvodit závěr, že do doby skončení platnosti původního vyrovnávacího opatření v podobě sazby (a pouze do tohoto dne) příjemci neobdrželi žádnou výhodu. Tento závěr nelze zpochybnit v důsledku uplatnění alternativních výpočtů přínosů a ztrát, zejména pokud byly provedeny zpětně.

(84) Použití jiné metody se zpětnou platností (*ex-post*) by vedlo k rozporným či dokonce nelogickým výsledkům, jak doloží následující příklad. Za předpokladu, že kvůli prudkému nárůstu cen energie finanční částky, které obdrželi příjemci, překročily tržní hodnotu výrobního závodu Terni již během prvních 10 let platnosti opatření týkajícího se sazby, by měl být podle metodiky studie vyvozen závěr, že došlo k nadměrné náhradě, ačkoliv dohoda o kompenzaci předpokládala, že sazba bude platit 30 let. To by bylo zjevně mylnou představou, jelikož by se nebrala v potaz filozofie původního opatření. Stejný závěr musí platit v opačném případě při hypotéze, že skutečné obdržené částky zaostávaly za hodnotou aktiv.

(85) V rámci vyvlastnění je mimoto následný přepočet zisků a ztrát zcela nepatřičný. Dlouhodobý hospodářský výsledek vyvlastněné společnosti, který v době vyvlastnění nelze předvídat, nemůže být předmětem revize o mnoho desetiletí později s cílem odůvodnit další tranše náhrady.

(86) Studii je proto možno odmítnout jako neopodstatněnou.

(87) Komise nicméně přezkoumala údaje a zjištění studie. Tato analýza ukázala, že studie je metodicky chybná. Jak bude prokázáno níže, systematicky podhodnocuje výhodu v podobě zvýhodněné sazby pro společnosti ex-Terni a se vší pravděpodobností nadhodnocuje hodnotu vyvlastněných aktiv.

(88) Za účelem výpočtu výhody v podobě sazby v období 1963–1999 studie porovnává cenu hrazenou Terni (alternativa 1 – náklady na vlastní vyrobenou elektrickou energii) s běžnou cenou hrazenou srovnatelným odběratelem, čímž se rozumí samovýrobce, který byl osvobozen od některých složek sazby (alternativa 2). Výhoda je proto vypočítána jako *rozdíl mezi dvěma alternativními preferenčními zacházeními stanovenými jako náhrada pro Terni*. Komise podotýká, že k výpočtu výhody v podobě sazby měla být srovnána skutečná sazba Terni s běžnou sazbou hrazenou *výrobcem jiným než samovýrobce* s profilem spotřeby odpovídajícím Terni. Studie proto výhodu společnosti Terni v podobě sazby podhodnocuje.

(89) Pro období 2000–2006 je výhoda opět brána jako rozdíl mezi dvěma preferenčními zacházeními, jediný rozdíl spočívá v tom, že skutečná cena placená Terni odpovídá alternativě 2 (a nikoli alternativě 1, která po reformě sazby již nebyla možná). Pomocí této metody se pro některé roky výhoda jeví dokonce jako záporná, což je nesprávný závěr, vzhledem k tomu, že Terni platila vždy sazbu nižší, než byla tržní cena. Pro toto období by měla být výhoda v podobě sazby v zásadě jednoduše rovnocenná kompenzační složce hrazené *Cassa Conguaglio*. Výhoda je proto opět velmi významně podhodnocena.

(90) Další nedostatek studie se týká hodnoty aktiv. Studie jednoduše bere jako účetní hodnotu aktiv rozdíl mezi položkou „zařízení a stroje“ v rozvaze Terni na rok 1962 (rok před zestátněním) a stejnou položkou z následujícího roku. Za prvé je nutno uvést, že neexistuje žádný konkrétní důkaz, že rozdíl lze přičíst výhradně ztrátě vodní elektrárny. I kdyby však bylo možno účetní hodnotu uznat, metoda použitá ve studii by byla stejně chybná. Jak potvrdila Itálie, skutečná hodnota vodní elektrárny v okamžiku vyvlastnění byla vázána na zbývající dobu platnosti příslušné koncese ([22]). Účetní hodnota elektrárny by proto měla být upravena s ohledem na tuto skutečnost. Ve studii je účetní hodnota jednoduše aktualizována pro rok 2006 podle inflace. Existuje proto důkaz naznačující, že studie hodnotu aktiv nadhodnocuje.

([22]) Podle italského práva při skončení platnosti koncesí pro vodní elektrárny společnost ztrácí vlastnická práva na část svých aktiv, zejména některé inženýrské stavby, jež automaticky připadají státu.

(91) Studii je proto nutno úplně odmítnout.

Prodloužení sazby

(92) Co se týká prodloužení sazby Terni, Komise uznává, že podstatou bylo zachovat podobnost se zacházením s těmi výrobci elektrické energie z vodní energie, kterým byla platnost koncesí prodloužena. Tato podobnost, která je jádrem kompenzačního mechanismu, je však předpokládána v opatření souvisejícím s vyvlastněním pouze po dobu 30 let, nikoli neomezeně. Proto z důvodů objasněných v bodech (73) až (78) nelze uvažovat, že tato prodloužení mají kompenzační povahu.

(93) Tento závěr je ještě zřejmější v případě druhého prodloužení sazby. Toto prodloužení přerušilo mechanismus postupného vyřazování, který měl usnadnit přechod společností na plnou sazbu, což signalizovalo přesvědčení italských orgánů, že společnosti již byly plně odškodněny. Itálie obšírně objasnila důvody, které vedly k tomuto druhému prodloužení a které souvisely pouze s průmyslovou politikou (viz připomínky Itálie v bodě (61)).

Závěry o kompenzační povaze sazby

(94) Na základě výše uvedených skutečností se Komise domnívá, že sazbu Terni lze považovat za vyrovnávací opatření až do roku 1992. Do tohoto data se opatření nepovažuje za státní podporu. Veškerá další prodloužení sazby je však nutno přezkoumat podle pravidel státní podpory.

Existence podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES

(95) Komise proto posuzovala, zda zvýhodněná sazba přiznaná skupině Terni po roce 1992, a zejména ode dne 1. ledna 2005, data vstupu paragrafu 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 v platnost, který je předmětem tohoto řízení, představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

(96) V této souvislosti Komise bere na vědomí vysvětlení italské vlády, co se týká nepodstatnosti rozhodnutí ESUO 83/396 a rozsudku Soudu ve věci C 99/92, a může souhlasit s tím, že tato rozhodnutí nemají pro posouzení sazby přiznané třem výrobním závodům v oblasti Terni jakožto opatření představujícího státní podporu žádný význam.

(97) Opatření představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES, jsou-li kumulativně splněny tyto podmínky: opatření a) ekonomicky zvýhodňuje příjemce; b) je poskytováno státem nebo ze státních prostředků; c) je selektivní; d) ovlivňuje obchod mezi členskými státy Společenství a může narušit hospodářskou soutěž v EU.

Výhoda

(98) Na základě odůvodnění uvedeného v bodech (73) až (94) Komise dospěla k závěru, že zvýhodněná sazba pro společnosti Terni nepředstavovala výhodu pro příjemce po celou dobu trvání původního kompenzačního balíčku, tj. až do roku 1992. Proto za účelem zjištění existence výhody je nutno posuzovat pouze prodloužení sazby.

(99) Nemůže být pochyb, že dodávky elektrické energie za nižší ceny v porovnání s běžnou sazbou za elektrickou energii představují pro příjemce jednoznačnou hospodářskou výhodu, jelikož to snižuje jejich výrobní náklady a posiluje jejich konkurenční postavení.

Selektivita

(100) Jelikož se tato zvláštní soustava sazeb vztahuje pouze na skupinu Terni, opatření je selektivní.

Financování ze státních prostředků a přičitatelnost státu

(101) Co se týká financování ze státních prostředků, je nutno uvést, že od roku 2002 nesou finanční zátěž spojenou se sazbou všichni odběratelé elektrické energie v Itálii prostřednictvím parafiskálního poplatku vybíraného *Cassa Conguaglio* v podobě složky A4 sazby za elektrickou energii. Tento poplatek je povinný, jelikož je uložen rozhodnutími AEEG, která provádějí vnitrostátní právní předpisy. *Cassa Conguaglio* je veřejný subjekt zřízený ze zákona, který vykonává své funkce na základě přesných pokynů stanovených v rozhodnutích AEEG a příslušných právních a správních předpisech.

(102) Podle ustálené judikatury platí, že výnos z poplatku, který je podle vnitrostátních právních předpisů povinný a je hrazen veřejnému subjektu zřízenému ze zákona, představuje státní prostředky ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy, je-li vyhrazen na financování opatření, které splňuje ostatní kritéria zmíněného článku ([23]).

([23]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 22. března 1977 ve věci *Steinike & Weinlig*, věc C-78/76, Sbírka rozhodnutí 1977 Strana 00595 a rozsudek ze dne 25. června 1970 ve věci *Francouzská vláda v. Komise*, Sbírka rozhodnutí 1970 strana 00487.

(103) V bodě (68) Itálie cituje rozsudek ve věci *Pearle* ([24]), aby doložila své tvrzení, že prostředky procházející přes *Cassa Conguaglio* nepředstavují státní podporu. Ve věci *Pearle* Soud shledal, že za určitých přesně vymezených okolností nelze považovat finanční prostředky z poplatku, které procházejí veřejným subjektem, za státní prostředky. V případě *Pearle* byla opatření zcela financována hospodářským odvětvím z podnětu tohoto odvětví formou poplatku, který pouze procházel veřejným subjektem, a subjekty platící poplatek byly totožné se subjekty, které obdržely výhody plynoucí z opatření podpory. Komise tvrdí, že daný případ je zjevně odlišný. Sazba Terni byla stanovena z podnětu státu (nikoli hospodářského odvětví), příjemci sazby nenesou žádnou finanční zátěž spojenou s poplatkem, která leží zcela na odběratelích elektrické energie, a stát může *Cassa Conguaglio* kdykoli vydat pokyny prostřednictvím rozhodnutí AEEG nebo jiných právních nebo správních předpisů, pokud jde o nakládání s finančními prostředky vybranými formou poplatku. Věc *Pearle* je proto v daném případě irelevantní.

(104) Ve věci *Preussen-Elektra* rovněž citovaném Itálií (v bodě (68)) se Soud domníval, že povinnost uložená soukromým podnikům dodávajícím elektrickou energii odkoupit elektrickou energii z obnovitelných zdrojů za minimální ceny vyšší než skutečná ekonomická hodnota tohoto druhu elektrické energie nepředstavuje státní podporu, jelikož opatření nezahrnuje žádný přímý nebo nepřímý převod státních prostředků.

(105) Podstata případů je opět zjevně jiná. Ve věci *Preussen-Elektra* byly finanční prostředky potřebné k financování opatření poskytnuty přímo dodavateli elektrické energie bez zapojení jakéhokoliv veřejného subjektu, a to ani jako pasivního prostředku k převodu příjmů. Nebylo proto možno zjistit žádný převod státních prostředků. V daném případě však příjmy pocházejí od široké veřejnosti prostřednictvím parafiskálního poplatku, který prochází veřejným subjektem dříve, než je nasměrován na konečné příjemce. Jedná se proto o klasický případ zapojení státních prostředků.

(106) Na základě výše uvedených skutečností proto parafiskální poplatek používaný k financování sazby Terni představuje státní prostředky.

([24]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 2004 ve věci *Pearle a ostatní*, věc C-345/02, Sbírka rozhodnutí 2004 Strana I-07139.

(107) Kritérium přičitatelnosti státu ([25]) je rovněž splněno, jelikož právní základ sazby Terni je stanoven ve vnitrostátních právních předpisech ve spojení s rozhodnutím AEEG, která je veřejným subjektem.

Vliv na obchod a narušení hospodářské soutěže

(108) Co se týká posledního kritéria čl. 87 odst. 1, tj. vlivu na obchod mezi členskými státy a narušení hospodářské soutěže, Komise může tvrzení předložená společnostmi Terni v bodě (46) odmítnout na základě úvah uvedených v bodech (109) až (116).

(109) Hlavním podstatným tvrzením příjemců je, že výrobní závody, které využívají sazby, nejsou činné v obchodě uvnitř Společenství, jelikož prodávají většinu svých výrobků na domácím trhu.

(110) V této souvislosti je nutno uvést, že analýzu nelze omezit na výrobní závody nacházející se v oblasti Terni. Příjemci jsou součástí mezinárodních skupin působících v různých odvětvích hospodářství ([26]) a provozní podporu poskytnutou jednomu výrobnímu závodu nebo pobočce lze použít k financování ostatních poboček skupiny v odvětvích otevřených obchodu uvnitř Společenství a samotná tato okolnost by mohla odůvodnit závěr, že sazba má vliv na obchod mezi členskými státy.

(111) I kdyby bylo prokázáno, že většina nebo veškerá výroba společností byla prodána na italském domácím trhu, *quod non*, není to pro účely zjištění vlivu opatření na obchod uvnitř Společenství důležité. Soud rozhodl, že *„podpora podniku může být takového charakteru, že poškozuje obchod mezi členskými státy a ovlivňuje tak hospodářskou soutěž, pokud se samotný podnik nachází v konkurenci s výrobky pocházejícími z jiných členských států, aniž by sám byl*

([25]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. března 1991 ve věci *Itálie v. Komise*, věc C-303/88, Sbírka rozhodnutí 1991 Strana I-01433, a *Francie v. Komise*, věc 47/69, Sbírka rozhodnutí 1970 Strana 4393; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 5. dubna 2006 ve věci *Deutsche Bahn/Komise*, věc T-351/02, Sbírka rozhodnutí 2006 Strana II-01047.

([26]) Společnost Cementir náleží do skupiny Caltagirone a provozuje řadu výrobních závodů v Itálii, z nichž některé působí ve vývozu. Společnost vyrábí celou škálu cementových a vápenných výrobků a ovládá výrobce cementu v Turecku, který vyváží do EU. Společnost Nuova Terni Industrie Chimiche patří do skupiny Norsk Hydro, která je činná ve výrobě chemických a minerálních hnojiv, ropy a plynu a petrochemických výrobků. Společnost Thyssen-Krupp je světovým konglomerátem, který je činný převážně (nikoli však výhradně) ve výrobě oceli.

vývozcem (…). Jakmile členský stát poskytne podporu nějakému podniku, vnitrostátní produkce může zůstat nezměněná, nebo se zvýšit, což bude mít za následek snížení možností podniků usazených v jiných členských státech vyvážet výrobky na trh tohoto členského státu“ ([27]).

(112) Komise proto ověřovala, zda v dotčených odvětvích obecně dochází k obchodu uvnitř Společenství.

(113) Co se týká výrobce cementu, společnosti Cementir, Komise trh s cementem a jeho jednotlivé segmenty obšírně analyzovala zejména ve svém rozhodnutí z roku 1994 ([28]). Cement je těžký výrobek, který má v poměru ke své hmotnosti nízkou hodnotu, takže náklady na dopravu mohou znamenat, že přeprava na dlouhé vzdálenosti je neekonomická. Komise však zjistila, že tato překážka nebrání obchodu uvnitř Společenství. S cementovými výrobky se mezi členskými státy fakticky obchoduje a uzavření protiprávních dohod a jednání ve shodě mezi výrobci cementu v minulosti, sankcionované ve výše uvedeném rozhodnutí, s cílem chránit domácí trhy jsou dalším důkazem, že na úrovni EU existuje účinná hospodářská soutěž.

(114) Co se týká společnosti Nuova Terni Industrie Chimiche, postačuje uvést, že v rozhodnutí o spojení, v němž Komise povolila převzetí společnosti Nuova Terni Industrie Chimiche společností Norsk Hydro ([29]), Komise zjistila, že s ohledem na výrobky vyráběné chemickou pobočkou Terni existuje obchod uvnitř Společenství a zeměpisným trhem je přinejmenším EHP.

(115) Pokud jde o společnost ThyssenKrupp, Komise poznamenává, že trh s ocelí je celosvětový, vysoce konkurenční trh. V předchozích rozhodnutích již Komise shledala, že segmenty trhu, na nichž společnost ThyssenKrupp působí, zahrnují přinejmenším celou EU ([30]).

(116) Proto je nutno vyvodit závěr, že zvýhodněná sazba za elektrickou energii poskytnutá třem společnostem ex-Terni může zlepšit jejich konkurenční postavení vůči konkurujícím podnikům v obchodě uvnitř Společenství. Podle ustálené judikatury ([31]) platí, že v tomto případě se má za to, že je ovlivněn obchod uvnitř Společenství a že je narušena hospodářská soutěž.

Závěry o existenci podpory

(117) Na základě výše uvedených skutečností Komise dospěla k závěru, že zvýhodněná sazba poskytnutá společnostem ex-Terni ode dne 1. ledna 2005 představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES a lze ji povolit pouze tehdy, pokud je možno využít jedné ze tří výjimek stanovených ve Smlouvě.

Hodnocení opatření jakožto nové podpory a oprávněnost podpory

(118) Opatření nelze považovat za stávající podporu z důvodů objasněných v bodech (119) až (133).

(119) Původní ustanovení zákona č. 9/1991, s ohledem na něž se usuzovalo, že se na ně vztahuje povolení státní podpory, bylo v roce 2005 změněno paragrafem 11 odst. 11 zákona č. 80/2005.

(120) Je nutno uvést, že podstata implicitně schválené sazby a sazby zavedené zákonem č. 80/2005 je jen zdánlivě stejná.

(121) V zákoně č. 80/2005 se stanoví, že skupina Terni by měla využívat zvýhodněnou sazbu i nadále až do roku 2010. I kdyby bylo druhé prodloužení pouhým prodloužením předchozího opatření, představovalo by novou podporu. Podle ustálené judikatury se změna doby trvání stávající podpory musí považovat za novou podporu ([32]).

(122) Z podrobnější analýzy však vyplývá, že rozdíly mezi oběma opatřeními jsou mnohem větší.

(123) Před vstupem zákona č. 80/2005 v platnost byla sazba Terni (a její každoroční aktualizace) založena na původní podobnosti se zacházením se samovýrobci. Zákon č. 80/2005 tuto spojitost ruší a Terni ze zacházení vztahujícího se na samovýrobce vyjímá. Cena stanovená pro rok 2005 se shoduje s cenou roku 2004, avšak mechanismus stanovení ceny se zásadně změnil, jelikož nová cena je aktualizována podle průměrného zvýšení cen energie se zárukou, že bez ohledu na to, jak vysoký nárůst těchto cen může být, sazba nevzroste o více než 4 % ročně.

([27]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. července 1988 ve věci *Francouzská republika v. Komise*, věc 102/87, Sbírka rozhodnutí 1988 Strana 04067.

([28]) Věc IV/33.322 – cement, Úř. věst. L 343/1994, s. 1–158.

([29]) Rozhodnutí IV/M.832 ze dne 25.10.1996 Norsk Hydro/Enichem Agricoltura – Terni (II).

([30]) Viz mimo jiné rozhodnutí IV/M.925 Krupp-Hoesch/Thyssen ze dne 11. srpna 1997.

([31]) Viz mimo jiné rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 1980 ve věci *Philip Morris v. Komise*, věc 730/79, Sbírka rozhodnutí 1980 Strana 02671, bod 11, a rozsudek Soudního dvora ze dne 15. června 2006 ve věci *Air Liquide Industries v. Ville de Seraing et Province de Liège*, spojené věci C-393/04 a C-41/05, Sbírka rozhodnutí 2006 Strana I-05293.

([32]) Viz například rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 6. března 2002 ve *věci Territorio Historico de Alava – Diputacion Foral de Alava*, spojené věci T-127/99 a T-148/99, Sbírka rozhodnutí 2002 Strana II-01275, body 173–175.

(124) Úroveň podpory se dále zvýšila kvůli zvýšení množství dodaného za zvýhodněnou cenu. Prvek snižování je úplně vyloučen.

(125) V této souvislosti je nutno zdůraznit, že i kdyby se výše podpory nezměnila, bylo by nutno vyvodit stejný závěr, pokud se má dodržet stanovisko generálního advokáta Fennellyho ve spojených věcech Itálie a Sardegna Lines v. Komise ([33]). Při posuzování toho, co představuje podstatnou změnu režimu, generální advokát Fennelly uvedl, že „*zavedení zcela nové metody vedoucí ke stejné výši podpory představuje významnou změnu původního režimu*".

(126) Komise rovněž podotýká, že by na základě různých mechanismů upravujících sazbu nebylo možno v novém opatření zavedeném v roce 2005 rozlišit část, která až do roku 2007 představovala stávající podporu, a změnu, kterou by bylo nutno považovat za novou podporu ([34]).

(127) Komise proto usuzuje, že opatření nazývané jako „druhé prodloužení" je ve skutečnosti zcela novým režimem podpory, jelikož se v porovnání s režimem, na nějž se vztahovalo rozhodnutí z roku 1991, podstatně změnilo.

(128) S ohledem na výše uvedené skutečnosti je nutno považovat opatření za novou podporu ode dne 1. ledna 2005, což je datum, k němuž bylo podle zákona č. 80/2005 prodloužení sazby použitelné ([35]).

(129) Tvrzení společností ex-Terni (viz body (48) a (60)), že by se opatření mělo považovat za schválené podle čl. 4 odst. 5 nařízení č. 659/1999, jelikož Komise o něm byla informována a nepřijala rozhodnutí v procesních lhůtách, je zjevně neopodstatněné. Existuje podstatný rozdíl mezi oznámením opatření podle čl. 88 odst. 3 na straně jedné a prostým informováním Komise o existenci opatření na straně druhé. Ve věci *Breda Fucine Meridionali* ([36]) Soud prvního stupně ES rozhodl, že předání dokumentů, které nejsou určeny generálnímu tajemníkovi a neobsahují výslovný odkaz na čl. 93 odst. 3 Smlouvy o ES, nelze považovat za platné oznámení.

([33]) Závěry – spojené věci C-15/98 a C-105/99, *Itálie a Sardegna Lines v. Komise*, Sbírka rozhodnutí 2000 Strana I-08855, bod 74.

([34]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 30. dubna 2002 ve věci *Government of Gibraltar proti Komisi Evropských společenství*, spojené věci T 195/01 a T 207/01, Sbírka rozhodnutí 2002 Strana II-02309.

([35]) Zákon o přeměně 80/2005 stanovil vstup prodloužení sazby v platnost se zpětnou účinností ode dne 1. ledna 2005.

([36]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. září 1998 *Breda Fucine Meridionali* v. *Komise*, spojené věci T-126/96 a T-127/96, Sbírka rozhodnutí 1998 Strana II-03437.

(130) Pouze opatření, která jsou řádně oznámena podle čl. 88 odst. 3 a nejsou provedena před rozhodnutím Komise, mohou využít procesních lhůt stanovených v nařízení č. 659/99. V daném případě je nesporné, že paragraf 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 oznámen nebyl.

(131) Podle čl. 4 odst. 6 nařízení (ES) č. 659/99 se v případě, že Komise nepřijme rozhodnutí ve dvouměsíční procesní lhůtě, má za to, že podpora je povolena za předpokladu, že členský stát předem oznámí svůj záměr opatření provést, a pokud Komise nepřijme rozhodnutí ve lhůtě 15 pracovních dnů od obdržení tohoto oznámení. V dotyčném případě Itálie předchozí oznámení neučinila. Proto i v případě, že by tvrzení společností ex-Terni bylo opodstatněné, což není, jak je vysvětleno v bodech (129) a (130), čl. 4 odst. 6 nařízení (ES) č. 659/99 by nebyl použitelný.

(132) Jelikož Itálie paragraf 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 neoznámila, podpora je protiprávní.

Slučitelnost podpory

První prodloužení

(133) Ačkoliv se toto řízení týká pouze druhého prodloužení sazby, Komise považuje za vhodné uvést řadu úvah týkajících se prvního prodloužení a jeho schválení podle pravidel státní podpory.

(134) První prosloužení sazby Terni bylo stanoveno v paragrafu 20 odst. 4 zákona č. 9/1991. Tento zákon byl prohlášen za slučitelný podle pravidel státní podpory ve věci NN 52/1991 ([37]). Rozhodnutí Komise oznámené Itálii neupřesňuje, které články zákona byly shledány za slučitelné. Avšak dokumenty, na nichž bylo rozhodnutí Komise založeno, obsahovaly pouze stručný popis a hodnocení článků, jež mají význam s ohledem na státní podporu. paragraf 20 odst. 4 zákona, který stanoví prodloužení sazby Terni, zmíněn nebyl.

(135) Vzhledem k nedostatečným informacím nebylo bohužel možno vysledovat zpět odůvodnění v daném případě, a zejména zjistit, zda Komise sazbu Terni prověřila a hodlala schválit.

([37]) Viz poznámka pod čarou 5.

(136) Je však třeba zmínit, že Itálie oznámila celý zákon a také rozhodnutí o schválení se vztahuje na celý zákon. Mělo by se tedy mít za to, že se na prodloužení sazby Terni vztahuje rozhodnutí Komise z roku 1991.

Druhé zpochybněné prodloužení

(137) Podle výjimky z obecného zákazu státních podpor na základě čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES může být podpora prohlášena za slučitelnou, jestliže může využít jedné z výjimek vyjmenovaných ve Smlouvě.

(138) Státní podpora přiznaná společnostem ex-Terni na základě paragrafu 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 musí být hodnocena jako provozní podpora.

(139) Podle ustálené judikatury provozní podpora, tj. přímá podpora, jejímž účelem je ulehčit podniku od nákladů, které by obvykle musel nést v rámci svého běžného řízení nebo svých běžných činností, v zásadě narušuje v odvětvích, v nichž je poskytnuta, hospodářskou soutěž v míře, jež je v rozporu se společným zájmem ([38]). Komise podotýká, že provozní podpora poskytnutá ve formě zvýhodněné ceny elektrické energie podniku s vysokou spotřebou energie, tj. podniku, pro nějž je elektrická energie jedním z nejdůležitějších nákladových činitelů, je formou podpory zvlášť narušující hospodářskou soutěž, jelikož má značný a přímý dopad na výrobní náklady podniku a jeho výsledné konkurenční postavení.

(140) Provozní podporu lze za určitých podmínek udělit podle pokynů o státní podpoře na ochranu životního prostředí ([39]). Posuzovaná sazba však nemá za cíl ochranu životního prostředí.

(141) Výjimečně lze provozní podporu udělit v podporovaných oblastech způsobilých pro podporu na základě výjimky v čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o ES. Během celého posuzovaného období nebyl region Umbrie pro podporu podle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o ES způsobilý.

(142) I když z důvodů objasněných v bodech (123) až (127) představují obě prodloužení rozdílná opatření, Komise považuje za užitečné připomenout, že při oznámení prvního prodloužení procházel region Umbrie vážnou hospodářskou krizí, která postihla zejména ocelářské a chemické odvětví v oblasti Terni. Tato krize, která vyvrcholila počátkem 90. let minulého století, byla Komisí potvrzena, když v roce 1997 schvalovala italskou mapu oblastí způsobilých pro podporu podle článku 87 odst. 3 písm. c) ([40]). Oblasti Terni a Perugie byly prohlášeny za způsobilé pro podporu v rámci Cíle 2 strukturálních fondů.

(143) V roce 2005 v době přijetí zákona č. 80/2005 se však již proces strukturálního přizpůsobení v Umbrii velkou měrou uskutečnil. V navrhované mapě regionální podpory na období 2007–2013 Umbrie o postavení podporované oblasti úplně přijde. Proto ačkoliv je obtížné zjistit, zda mohly v původním rozhodnutí o schválení hrát úlohu úvahy týkající se regionálního rozvoje, je nicméně jisté, že se Komise nemůže o tyto úvahy opřít při posuzování druhého prodloužení sazby.

(144) Itálie obšírně objasnila důvody průmyslové politiky pro druhé prodloužení sazby Terni (viz bod (61). Hlavní myšlenka tvrzení Itálie ve prospěch sazby je ta, že podniky s vysokou spotřebou energie v ostatních členských státech mohou rovněž využívat snížených cen energie a sazba je nezbytná jako přechodné opatření, aby se zamezilo přemístění výroby mimo EU do doby úplné liberalizace energetického trhu a zlepšení infrastruktury. Tato vysvětlení jsou mimochodem v rozporu s tvrzením Itálie, že sazba Terni je dosud kompenzační a jistě nepředstavuje žádný důvod pro revizi balíčku v souvislosti s vyvlastněním.

(145) Komise podotýká, že Soudní dvůr rozhodl, že „okolnost, že se jeden členský stát snaží jednostrannými opatřeními přiblížit podmínky hospodářské soutěže v určitém hospodářském odvětví podmínkám, které převažují v jiných členských státech, nemůže tato opatření zbavit povahy státní podpory“ ([41]). Tvrzení Itálie, že takováto státní podpora je odůvodněna existencí jiných státních podpor (stejně narušujících hospodářskou soutěž) v EU,

([38]) Viz rozsudky Soudního dvora ze dne 6. listopadu 1990 ve věci *Itálie* v. *Komise*, věc C-86/89, Sbírka rozhodnutí 1990 Strana I-03891, bod 18, a rozsudek ze dne 14. února 1990 ve věci *Francie* v. *Komise*, věc C-301/87, Sbírka rozhodnutí 1990 Strana I-00307, bod 50; rozsudek Soudu prvního stupně ve věci *Siemens* v. *Komise*, věc T-459/93, Sbírka rozhodnutí 1995 Strana II-01675, bod 48.

([39]) Úř. věst. C 37, 3.2.2001, s. 3.

([40]) Státní podpora č. 27/1997, rozhodnutí Komise SG(97) 4949 ze dne 30. června 1997.

([41]) Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004 ve věci *Italská republika proti Komisi Evropských společenství*, věc C-372/97, Sbírka rozhodnutí 2004 Strana I-03679.

je nutno zcela odmítnout. Takovýto přístup by vedl k závodům v dotování a byl by v rozporu s cílem kontroly státních podpor. Co se týká údajného rizika přemístění výroby mimo EU, Komise poznamenává, že ani v její dřívější rozhodovací praxi ani v judikatuře soudů Společenství neexistuje žádný precedens, kdy by takovéto tvrzení bylo uznáno jako důvod pro poskytnutí státních podpor. V daném případě nemusí Komise tuto otázku vůbec zvažovat, jelikož italské orgány toto tvrzení nijak nedoložily. Zejména nebylo prokázáno, že sazba byla nezbytná a přiměřená riziku.

(146) Co se týká závěrů skupiny na vysoké úrovni zmíněných v bodě (61), nejsou podstatné, jelikož odrážejí výsledek obecné politické diskuse a nepředstavují právně závazná ustanovení. Je nutno poznamenat, že řešení navrhnutá touto skupinou a citovaná Itálií nezahrnují poskytnutí státní podpory.

(147) Jelikož podpora nemůže využít žádné z výjimek stanovených v článku 87 Smlouvy o ES, druhé prodloužení zvýhodněné sazby pro společnost Terni by mělo být prohlášeno za neslučitelné se společným trhem.

(148) Podle nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ([42]), musí být v případech protiprávní podpory, která není slučitelná se společným trhem, obnovena účinná hospodářská soutěž a podporu včetně úroků je nutno neprodleně vrátit.

Oprávněná očekávání

(149) Podle ustálené judikatury nemůže v případě, že podpora byla poskytnuta bez předchozího oznámení Komisi podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy, příjemce podpory oprávněně očekávat, že jeho podpora je v souladu s právem ([43]). S řádnou péčí postupující subjekt by byl normálně schopen zjistit, zda byl dodržen oznamovací postup a zda je podpora v souladu s právem.

(150) Není však vyloučeno, aby se příjemce protiprávně udělené podpory spoléhal na výjimečné okolnosti, na jejichž základě by mohl oprávněně očekávat, že podpora je v souladu s právem, a proto odmítnout tuto podporu vrátit ([44]). Komise ověřovala, zda by mimořádné okolnosti podle tvrzení společností Terni v bodě (47) mohly vést k takovýmto oprávněným očekáváním.

(151) Příjemci v podstatě uváděli, že je Itálie ujistila, že opatření nepředstavuje podporu, a že Komise opatření nezpochybnila, a to ani při prvním prodloužení, ani při předložení informací o druhém prodloužení.

(152) Co se týká prvního tvrzení, postačuje připomenout, že podle ustálené judikatury nemůže existence oprávněných očekávání záviset na chování členského státu poskytujícího podporu. Soud prvního stupně rozhodl, že *„nesprávné informace, které členský stát poskytl ohledně legality opatření, nemohou v žádném případě zakládat oprávněná očekávání, zejména pokud Komise nebyla o tomto informována“* ([45]).

(153) Oprávněná očekávání proto může zakládat pouze chování správy Společenství. Soud zejména rozhodl, že *„se nikdo nemůže dovolávat porušení této zásady, pokud neexistují konkrétní ujištění (zdůraznění přidáno), která mu byla poskytnuta správou Společenství“* ([46]).

(154) Společnosti ex-Terni tvrdí, že opatření nebylo zpochybněno v roce 1991, kdy Komise schválila zákon č. 9/1991. Je nutno poukázat na skutečnost, že se rozhodnutí Komise z roku 1991 vztahuje pouze na opatření stanovené v zákoně č. 9/1991, takže schválení tohoto opatření nemůže zakládat oprávněná očekávání ohledně zákonnosti nebo slučitelnosti nového opatření podpory zavedeného zákonem č. 80/2005. I kdyby Komise výslovně uvedla, že opatření z roku 1991 nepředstavuje podporu, *quod non*, příjemci nemohli předpokládat, že se opatření z roku 2005 rovněž bude automaticky pokládat za opatření nepředstavující podporu, jelikož existuje mnoho okolností, které opatření nepředstavující podporu mění na státní podporu.

(155) Znění rozhodnutí Komise oznámené Itálii, které prohlašuje opatření podpory obsažená v zákoně č. 9/1991 a 10/1991 za slučitelná, by naznačovalo opak, tj. že sazba Terni představuje podporu.

([42]) Viz poznámka pod čarou 14.

([43]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 20. března 1997 ve věci *Alcan Deutschland*, věc C-24/95, Sbírka rozhodnutí 1997 Strana I-1591, body 25, 30 a 31, a ze dne 11. listopadu 2004 *Demesa a Territorio histórico de Álava* v. *Komise*, spojené věci C-183/02 P a C-187/02 [2004] Sbírka rozhodnutí 2004 Strana I-10609, bod 45.

([44]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 20. září 1990 ve věci *Komise* v. *Německo*, věc C-5/89, Sbírka rozhodnutí 1990 Strana I-3437, bod 16.

([45]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 14. ledna 2004 ve věci *Fleuren Compost v. Komise*, věc T-109/01, Sbírka rozhodnutí II Strana 127, body 141–143.

([46]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 24. listopadu 2005 ve věci *Německo v. Komise*, věc C-506/03, Sbírka rozhodnutí 2005, bod 58.

(156) Rozhodnutí Komise proto nijak nemohlo příjemcům poskytnout konkrétní ujištění, že sazba nepředstavuje podporu, nýbrž přinejlepším vést k oprávněnému očekávání, že prodloužení sazby z roku 1991 bylo slučitelné se společným trhem. S ohledem na prodloužení z roku 2005 však nemohla vzniknout žádná očekávání. Tento argument je proto nutno rovněž odmítnout.

(157) Co se týká tvrzení, že Komise údajně nepostupovala s řádnou péčí, když obdržela informace o druhém prodloužení sazby, toto tvrzení je zjevně neopodstatněné. Itálie údajně zmínila sazbu Terni ve zprávě o státních podporách z roku 2005. Podrobné informace o opatření stanovené v paragrafu 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 však byly poskytnuty teprve v únoru 2006 na žádost Komise v souvislosti s šetřením státní podpory týkajícím se paragrafu 11 odst. 12 téhož zákona (státní podpora C 13/06). Formální vyšetřovací řízení Komise zahájila v červenci 2006.

(158) Vzhledem k tomu, že mezi poskytnutím informací a opatřením Komise uplynula krátká doba, je zřejmé, že Komise jednala s řádnou péčí.

(159) Na základě výše uvedených úvah Komise dospěla k závěru, že neexistují žádné mimořádné okolnosti, které by mohly společnosti ex-Terni vést k oprávněným očekáváním, co se týká zákonnosti sporného opatření.

Navrácení podpory

(160) Veškeré částky neslučitelné podpory, které obdržely společnosti ThyssenKrupp, Cementir a Nuova Terni Industrie Chimiche podle paragrafu 11 odst. 11 zákona č. 80/2005 a které se vztahují na období ode dne 1. ledna 2005 (viz bod (26)), musí být navráceny spolu s úroky v souladu s kapitolou V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ([47]).

(161) V této souvislosti je třeba připomenout, že účelem navrácení podpory je obnovit konkurenční postavení příjemce, které měl v době před poskytnutím neslučitelné podpory. Při zjišťování konkurenční situace společností ex-Terni před zavedením zákona č. 80/2005 je nutno vzít v úvahu existenci stávajícího opatření podpory stanoveného v zákoně č. 9/1991, který byl schválen až do roku 2007.

([47]) Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1–134.

(162) Komise proto usuzuje, že zbývající částky podpory, na něž by příjemci měli nárok podle zákona č. 9/1991 v letech 2005, 2006 a 2007, pokud by nebyl zaveden zákon č. 80/200, lze odečíst od částek, jež mají být navráceny, pokud se Itálie domnívá, že příjemci na ně mají nárok podle vnitrostátních právních předpisů.

VII. **ZÁVĚR**

(163) Komise shledala, že Itálie v rozporu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES protiprávně provedla ustanovení paragrafu 11 odst. 11 vyhlášky 80/05 (přeměněné na zákon č. 80/2005), které umožnilo změnit a prodloužit až do roku 2010 zvýhodněné sazby za elektrickou energii pro tři společnosti ex-Terni. Komise má za to, že toto opatření, které představuje čistou provozní podporu, není způsobilé pro jakoukoliv výjimku podle Smlouvy o ES, je proto neslučitelné se společným trhem. Části výše uvedeného opatření, které ještě nebyly poskytnuty nebo vyplaceny, proto nesmí být provedeny. Podpora, která již byla vyplacena, musí být navrácena. Částky, na něž by příjemci měli nárok v letech 2005, 2006 a 2007 podle zákona č. 9/1991, mohou být odečteny z celkové částky, jež má být navrácena,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Státní podpora, kterou Itálie poskytla ve prospěch společností ThyssenKrupp, Cementir a Nuova Terni Industrie Chimiche, je neslučitelná se společným trhem.

2. Státní podpora, kterou Itálie přiznala společnostem ThyssenKrupp, Cementir a Nuova Terni Industrie Chimiche, dosud ji však nevyplatila, je rovněž neslučitelná se společným trhem, nesmí být proto provedena.

Článek 2

1. Itálie zajistí, aby příjemci navrátili podporu uvedenou v čl. 1 odst. 1.

2. Částky, které mají být navráceny zpět, zahrnují úroky za celé období od data, kdy byly dány příjemcům k dispozici, a to až do dne skutečného navrácení.

3. Úroky se vypočtou na základě složené úrokové míry v souladu s nařízením (ES) č. 794/2004.

Článek 3

1. Itálie přijme veškerá nezbytná opatření, aby protiprávní a neslučitelnou podporu podle článku 1 získala od příjemce zpět.

2. K vrácení dojde neprodleně a v souladu s postupy podle vnitrostátního práva, pokud umožňují okamžité a účinné provedení rozhodnutí Komise.

3. Itálie provede toto rozhodnutí do čtyř měsíců od data oznámení.

Článek 4

1. Itálie bude Komisi informovat o postupu vnitrostátních řízení pro účely provedení tohoto rozhodnutí až do ukončení těchto řízení.

2. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí upřesní Itálie celkové částky, (jistinu i úroky), které mají být získány od příjemců zpět, a poskytne podrobný popis již přijatých nebo plánovaných opatření pro splnění tohoto rozhodnutí. V téže lhůtě zašle Itálie Komisi všechny dokumenty potvrzující, že příjemcům bylo uloženo podporu navrátit zpět.

3. Po uplynutí dvou měsíců podle odstavce 2 předloží Itálie na žádost Komise zprávu o opatřeních, která již byla přijata nebo která jsou plánována za účelem splnění tohoto rozhodnutí. Tato zpráva zahrnuje i upřesnění výše podpory a úroků, které příjemci již navrátili.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Itálii.

V Bruselu dne 20. listopadu 2007.

Za Komisi

Neelie KROES

členka Komise